

פרשת בלק

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל (כג, כג)

לכאורה יעקב וישראל הם אותו הדבר, מדוע, אפוא, נאמר "ליעקב ולישראל" ולא "ליעקב או ישראל"?

באר ה"חפץ חיים" בספר "החפץ חיים - חייו ופעלו" שלמלה "מה" ישנן שתי אפשרויות הפוכות, והיא יכולה להגדיל או להקטין, שהרי הכתוב אומר (דברים י, יב): "מה ה' אלקיך שאל מעמך", ומכאן משמע ש'מה' דבר קטן הוא, ולעומת זאת נאמר (תהלים לא, כ): "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", וכונתו ב'מה' - הרבה מאד.

והנה, בין 'יעקב' ל'ישראל' ישנו הבדל גדול, על יעקב נאמר (עמוס ז, ב) "יעקב כי קטן הוא", ועל ישראל כתוב (בראשית לב, כח) "כי שרית עם אלקים".

בהיות עם ישראל בגלות הקשה והמרה, כשצרות רבות ורעות מתרגשות עליהם חדשות לבקרים, הריהם כ'יעקב'. או אז באים ושואלים אותם: "מה פעל קל" - בלשון הקטנה: מה עשה עבורכם הקב"ה...?

אבל לעתיד לבוא כאשר יהיו 'ישראל' יאמר להם "מה פעל קל" בלשון הגדלה והתפעלות מכל מה שעשה עבורם הקב"ה.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א